

POSUDEK NA DIPLOMOVOU PRÁCI

NÁZEV PRÁCE: Vliv rodiny na školní úspěšnost žáků 2. stupně ZŠ

AUTORKA PRÁCE: Bc. Anna Pavlů

Diplomová práce Anny Pavlů se zabývá rodičovskou reflexí vlivu rozvodu na školní úspěšnost jejich dětí. Název práce tomuto obsahu neodpovídá, a to proto, že autorka dokončovala práci pod velkým časovým tlakem, takže výsledný text obsahuje řadu nedotažených pasáží, včetně této chyby. Na úvod posudku musím předeslat, že tvorba diplomové práce neprobíhala standardně. Studentka průběžně nekonzultovala a na jednotlivé etapy neměla dostatek prostoru. Sběr dat a analýza probíhaly urychleně, bez dostatečné přípravy struktury rozhovoru a prostudování metodologických zdrojů. Moje připomínky k textu byly vznášeny krátce před odevzdáním práce, takže autorka nemohla část z nich ani zpracovat. Špatné rozvržení času a sil na tvorbu práce považuji za nutné zohlednit ve zhoršeném výsledném hodnocení.

Navzdory popsaným podmínkám považuji výsledný text za relativně kvalitní (s vědomím toho, že autorka není studentkou psychologie a využívá tedy v přístupu k tématu spíše své pedagogické zkušenosti). Autorka má bezesporu badatelské schopnosti, dokáže strukturovaně a citlivě přemýšlet o odborných pramenech i o shromážděných terénních datech. O to víc je škoda, že to práce nemůže v plné míře ukázat.

Téma dopadů rozvodů na školní výkony považuji za velmi nosné. Jedná se o „šedou zónu“, u níž vyučující i rodiče mají pochybnosti o tom, jak postupovat. Je tedy důležité začít výzkumně mapovat, co rozvod z hlediska školní úspěšnosti obnáší a jaká dilemata v souvislosti se školou nese. Autorka se rozhodla podívat se na vztah rozvodů a školy rodičovskou perspektivou.

Rozhovory byly provedeny s dostatečným počtem rodičů-matek. Samy však byly poměrně stručné a ploché. Diplomový výzkum byl pro autorku první zkušeností s vedením rozhovorů a kvůli absentujícím konzultacím a nedostatku času nebylo možné vedení rozhovorů zlepšit. V tomto tématu, které je pro rodiče choulostivé, a proto mají tendenci se uzavírat, by to bylo obzvlášť důležité. Horší kvalita vstupních dat se pak podepisuje i na analýze. I ta představovala pro autorku první zkušenost. Analýza bohužel zůstala na explicitní úrovni. Rodičovské percepce vlivu rozvodu na školní úspěšnost (a to zejména v ČJ a OV) se rozhovory ani analýza důsledně nevěnovaly. Přesto ale práce přináší některá zajímavá zjištění a považuji ji za první vhled, na který mohou další studentky/studenti ve svých závěrečných pracích navazovat.

Otázka k obhajobě: Jak byl rodiči (resp. jak předpokládáte, že by byl rodiči) vnímán kontakt vyučujících s druhým rodičem, kterému dítě nebylo svěřeno do péče? Přejí si, aby škola s druhým rodičem komunikovala, nebo naopak?

Závěr: Práci Anny Pavlů doporučuji k obhajobě. Jedná se o práci s velkým potenciálem, který bohužel zůstal do značné míry nevyužitý. Základní požadavky na závěrečné práce na katedře psychologie nicméně diplomová práce naplnila.

V Praze, 5.1.2017

Irena Smetáčková